

GETTY GRANT PROGRAM

Maja Razović
Zagreb

Oova za kulturu, a i šire turobna vremena trebat će se, što bi rekao Marin Držić, »brimenima akomodavat«. Kako je novca za kulturu sve manje, a još se manje zna kada će ih ponovno biti – nužno ćemo se za neke projekte morati okretati k izvorima iz inozemstva. Na žalost, o njima se u nas pre malo zna.

Za The Paul Getty Trust, američku fondaciju i muzej, gotovo svi smo čuli, no mnogo je manje znan Gettyjev program stipendija i finansijskih potpora iz područja povijesti umjetnosti, konzervacije umjetničkih djela i arhitekture, te općenito poticanja daljeg istraživačkog rada u području vizualnih umjetnosti i s njima povezanih društvenih znanosti.

Gettyjev Grant program samo je za prošlu akademsku godinu dodijelio sto i dvadeset stipendija i jednokratnih pomoći za projekte pojedinaca i institucija iz jedanaest zemalja, i to u vrijednosti šest i pol milijuna dolara. Da bi se dobio uvid u širinu Gettyjeva sponzorskog interesa korisno je spomenuti neke od projekata za koje su u prošloj godini odobrena sredstva u razmjeru od dvije tisuće do dvjesto i pedeset tisuća dolara (no, najčešće je riječ o sumama manjim od pedeset tisuća dolara godišnje).

Pomoć su dobili muzeji većinom za izradu kataloga svojih stalnih postava (npr. »The Phillips Collection« iz Washingtona za katalog zbirke, »Niedersächsisches Landesmuseum« iz Hannovera za katalog zbirke ranonjemačkog i nizozemskog slikarstva i sl.) ili pak za potrebe interpretativnih projekata. Stipendije su dijeljene istraživačkim centrima, za arhivske projekte, izradu bibliografskih baza podataka, a velik je novac uložen u izdavačke projekte – od stručnih časopisa do novih monografija.

No, ipak najveći broj stipendija (čak pedeset i jednu) Getty je prošle godine odvojio za snaženje konzervatorske prakse i očuvanja najzanimljivijih i najugroženijih spomenika svjetske baštine. Pomoć u tom području nudi se za istraživačke projekte, konzervatorske radove koji obuhvaćaju sve od restauracije djela slikarstva i skulpture do cijelih arhitektonskih cjelina, objavljivanje publikacija iz tog područja do onoga što je za nas najvažnije – obrazovanja stručnoga kadra kako na Gettyjevu vlastitom Institutu za konzervaciju u Los Angelesu, tako i u drugim prestižnim institucijama.

Na žalost, na cijelome popisu dobitnika stipendija i finansijske pomoći za prošlu akademsku godinu nije se našao nitko iz zemlje Južnih Slavena. Da li je to zbog slabog ili gotovo nikakvog protoka informacija iz struke ili pak tradicijske inertnosti tek ćemo vidjeti, no u svakom slučaju buduće kandidate treba upozoriti na opaske koje sam čula u sjedištima najvećih američkih fondacija (poput »World Heritage Funda«, »Save Venicea« ili pak samog Gettyja) da bi Jugoslaveni htjeli novac »ali nitko ne zna za što« ili pojednostavljeni – za dobivanje takve pomoći potrebno je ozbiljno pripremiti svu nužnu dokumentaciju i obrazloženje projekta s naglaskom da njegovi rezultati nisu od usko lokalnog interesa, već autentični stručni doprinos svjetskoj baštini.

Zainteresirani se za detalje i uvjete dobivanja stipendija i pomoći Gettyjeva Grant programa, objavljene u brošuri na engleskom, francuskom, talijanskom, njemačkom i španjolskom jeziku, mogu pismeno obratiti na adresu:

The Getty Grant Program
401 Wilshire Boulevard, Suite 1000
Santa Monica, CA 90401. U. S. A.

ili na adresu Gettyjeva evropskog ureda:

Getty European Office,
13 rue Casimir Perier,
75007, Paris, France
Primljen: 11. 7. 1991.